

Begrippenlijst behorend bij Vvw-metro

v 1.0 01-01-2023

Begrip	Afko	Betekenis
aanrijdgevaar	-	het gevaar dat werkenden onbedoeld in aanraking komen met rijdende railvoertuigen.
afgeschermd looppad	-	een looppad dat permanent is voorzien van een menskerende afscherming.
arbeidshygiënische strategie	-	manier van werken waarbij wordt gekozen voor het hoogst haalbare veiligheidsniveau. Is dit niet mogelijk dan is de werkgever verplicht te onderbouwen waarom hiervan wordt afgeweken.
bedieningsdeskundige energievoorziening	-	de functionaris die op afstand bedieningshandelingen verricht voor de energievoorziening van bovenleiding en spanningsrail.
beperkt zelfstandig betreder metro	bzb-metro	de functionaris die is opgeleid om de baan in bepaalde situaties en onder bepaalde voorwaarden zelfstandig te betreden. Vanuit hun functie zijn de bestuurder, de calco en de lwb-metro/llv-metro/vhp-metro tevens bzb-metro voor uitsluitend die trajecten waar hun bevoegdheid geldt.
beweegbare brug	-	een brug in de metrobaan die voor scheepvaart geopend kan worden.
bovenleiding	-	een samenstel van boven het spoor gemonteerde blanke geleiders, draagconstructies, leidingen en toebehoren. Deze dient voor de overdracht van tractiestroom aan daartoe van een pantograaf voorzien metromaterieel. De bovenleiding is aangesloten op de pluszijde van de elektrische installatie voor de tractiestroomvoorziening.
brugverantwoordelijke	-	een door de installatieverantwoordelijke laagspanning aangewezen verantwoordelijke voor de beweegbare brug.
buiten bedrijf gesteld spoor	BB	een spoor dat fysiek afgesloten is van een in bedrijf zijnd spoor. Op een buiten bedrijf gesteld spoor is het VVW-Metro in principe niet van toepassing.
buiten dienst gesteld spoor calamiteit	BD -	een in bedrijf zijnd spoor waarop niet met railvoertuigen voor reizigers gereden mag worden. een onverwachte gebeurtenis waarbij sprake is van ernstige of ontwrichtende effecten op het bedrijfsproces.
calamiteitencoördinator	calco	de functionaris die bij een calamiteit ter plaatse de leiding heeft. De openbare hulpverleningsdienst kan de algemene leiding overnemen.
centrale verkeersleiding cvl-bedienaar	cvl -	zie verkeersleiding. de functionaris op de cvl die de regelmaat en de veilige afhandeling van het railverkeer waarborgt. Hij stuurt ook bij in geval van storingen en calamiteiten.
Digitaal Veiligheids Paspoort	DVP	het DVP is een persoonsgebonden pas waarmee aan de veiligheidsverantwoordelijke of een inspecteur van Stichting railAlert aangetoond kan worden dat de functionaris beschikt over de juiste certificaten om te mogen werken op en rond een werkgebied. Het DVP is onderdeel van het Digitaal Veiligheidsprogramma van railAlert.
elektriseringsgevaar emplacement	- -	het gevaar dat werkenden in aanraking komen met spanningvoerende delen. een gedeelte van het spoor hoofdzakelijk bestemd voor het rangeren en opstellen van railvoertuigen.
enkelspoorbedrijf	-	het systeem van rijden waarbij railvoertuigen over één spoor rijden in beide richtingen. De metrobanen zijn standaard dubbelsporig (met uitzondering van een kort stuk bij Hoek van Holland). Enkelspoorbedrijf kan door de cvl-bedienaar worden ingesteld ten behoeve van werkzaamheden of vanwege een calamiteit.
exploitatie functionaris	-	het rijden van metro's in reizigersdienst. de persoon die op zijn functieterrein kennis heeft van de desbetreffende reglementen, voorschriften en procedures.
fysieke afscherming	FA	methode van werkplekbeveiliging waarbij een menskerende voorziening voorkomt dat de werkende in de gevarezone kan komen.
gevaarenzone	-	het gebied tussen de spoorstaven en 1,25 meter aan weerszijde daarbuiten. Binnen de gevarezone valt ook het profiel van vrije ruimte (pvr). Als een functionaris buiten de gevarezone blijft, kan hij niet in aanraking komen met een passerend railvoertuig. De gevarezone is bij elke metrobaanbeheerder even groot.
in bedrijf zijnd spoor	-	een spoor dat niet buiten bedrijf is gesteld. Het spoor kan zowel in dienst als buiten dienst zijn. Het VVW-Metro is van toepassing.
in dienst zijnd spoor installatieverantwoordelijke konvooi	-	een in bedrijf zijnd spoor waarop met railvoertuigen in reizigersdienst gereden mag worden. de functionaris die verantwoordelijk is voor het beheer van de elektrische installatie.
kortsluitbevoegde	-	achter elkaar rijden van afzonderlijk werkmaterieel op een buiten dienst gesteld spoor. de functionaris die ter plaatse elektrotechnische veiligheidsmaatregelen treft voor bovenleiding en spanningsrail.
leider lokale veiligheid metro	llv-metro	de functionaris die ter plaatse van de werkzaamheden binnen de buitendienststelling verantwoordelijk is voor de veiligheid ten aanzien van aanrijd- en elektriseringsgevaar.
leider werkplekbeveiliging metro	lwb-metro	de functionaris die verantwoordelijk is voor de veiligheid van de werkzaamheden ten aanzien van aanrijd- en elektrocutiegevaar. De lwb-metro coördineert de werkzaamheden bij meerdere llv-metro.
life saving rules	LSR	voor de gehele branche afgesproken set basisregels om de arbeidsveiligheid te verhogen waar iedereen zich aan moet houden en elkaar op moet aanspreken.
looppad	-	een gedeelte van de baan waarover de functionaris zich lopend mag verplaatsen. Als het looppad zich binnen het pvr bevindt wordt dit aangegeven met een rode doorgetrokken streep of een bord.
metrobaan metrobaanbeheerder	-	het spoor en het aangewezen gebied rondom het spoor dat verboden is voor onbevoegden. de functionaris die verantwoordelijk is voor de veilige berijdbaarheid van de infrastructuur.
Normenkader Veilig Werken	NVW	binnen de railinfrabranche op hoofdlijnen vastgelegde normen over veilig werken aan en rond de spoor-, metro- en trambaan. Per werkgebied – trein, metro of tram – zijn deze verder uitgewerkt in aparte voorschriften.
onbeveiligd gebied	-	gedeelte van het spoor dat niet is voorzien van spoorbeveiliging.

op zicht rijden	-	rijden met een zodanige snelheid dat op elke plaats, waar een belemmering voor het verder rijden aanwezig is, tijdig gestopt kan worden.
perron	-	een voorziening ingericht om reizigers en functionarissen gelijkvloers te laten in- en uitstappen, inclusief de toeleidende trappen en andere toegangen.
persoonlijke waarneming	PW	methode van werkplekbeveiliging waarbij de werkende door een vhp-metro wordt gewaarschuwd voor een naderende metro.
pilot	-	de functionaris die een bedienaar van een railvoertuig met onvoldoende baankennis op het desbetreffende baanvak begeleidt. Vanuit zijn functie is de bestuurder tevens pilot voor uitsluitend die trajecten waar zijn bevoegdheid geldt.
ploeglid	-	lid van de ploeg werkenden. Het ploeglid heeft geen veiligheidstaak, anders dan voor zich zelf. Het ploeglid beschikt over een DVP voor metro of dagpas. Het ploeglid heeft geen zelfstandige toegang tot de baan.
profiel vrije ruimte	pvr	het gebied rondom het spoor waarbinnen zich geen obstakels mogen bevinden. Dit verschilt per metrobaanbeheerder en is afhankelijk van het ingezette metromaterieel.
railgebonden gereedschap	-	gereedschappen en hulpmiddelen die met de hand over het spoor kunnen worden voortbewogen.
railvoertuig	-	een voertuig ingericht om op het spoor te rijden.
spanningsrail	-	een rail aangebracht op een vaste afstand en een vaste hoogte ten opzichte van het spoor, die bestemd is voor de overdracht van de tractiestroom aan daartoe van stroomafnemers voorzien metromaterieel. De stroomrail is geïsoleerd opgesteld en wordt gevoed vanuit de pluszijde van de elektrische installatie voor de tractiestroomvoorziening.
spoorbeveiliging	-	technisch systeem ter voorkoming van botsing, aanrijding en ontsporing in het metrosysteem.
start-werkoverleg	-	bespreking vóór aanvang van de werkzaamheden ter coördinatie en om de arbeidsveiligheid te borgen.
vakinhoudelijk leidinggevende	-	degene onder wiens gezag een veiligheidstaak wordt uitgeoefend en die zorg draagt voor vakinhoudelijke leiding over de persoon die de taak uitoefent.
Veilige Toegang Op de Metrobaan	VTOM	een e-learning en bijbehorende examens om toegang te verkrijgen tot de metrobaan. Dit wordt op het DVP bijgeschreven.
veiligheidspersoon metro	vhp-metro	de functionaris die ter plaatse van de werkzaamheden op een in dienst gesteld spoor verantwoordelijk is voor de veiligheid, ten aanzien van aanrijd- en elektrocutiegevaar.
verkeersleiding	cvl	de instantie die maatregelen treft om de regelmaat en de veilige afhandeling van het railverkeer te waarborgen. De cvl stuurt ook bij in geval van storingen en calamiteiten.
Voorschrift Veilig Werken Trein	VVW-Trein	de uitwerking van het Normenkader Veilig Werken van railAlert, gericht op het aanrijdgevaar en het elektriseringsgevaar bij conventioneel spoor, Hogesnelheidslijn (HSL) en Betuweroute (BR). Het VVW-Trein is niet van toepassing op de metrobaan.
Voorschrift Veilig Werken Metro	VVW-Metro	de uitwerking van het Normenkader Veilig Werken van railAlert, gericht op het aanrijdgevaar en het elektriseringsgevaar bij metro.
werkemplacement	-	een emplacement dat is ingericht voor het laden en lossen, insporen en opstellen van werkmaterieel. Een werkemplacement heeft geen spoorbeveiliging, wordt niet door de cvl-bedienaar bediend en heeft geen bovenleiding of spanningsrail.
werkmaterieel	-	al het materieel dat is ingericht voor het uitvoeren van beheer en onderhoud van de baan. In het VVW-Metro is hiermee bedoeld werkmaterieel dat is voorzien van spoorwielen en daarmee daadwerkelijk op de rails rijdt.
werkplek	-	het gedeelte van de metrobaan waar de werkzaamheden plaatsvinden.
werkplekbeveiligingsinstructie	wbi	een document waarin de tijd, plaats en de te treffen werkplekbeveiligingsmaatregelen van aan de infrastructuur uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd.
wijkplaats	-	plek waar werkenden, met hun gereedschap, zich zodanig veilig kunnen opstellen dat aanrijdgevaar uitgesloten is.